וְרַב הַמְנוּנָא סָבָא פָּרִישׁ, וְעַרְבֵי נַחַל, אִינּוּן תְּרֵין קַיְימִין דְּקָאַמָּרָן, דְּמַיָּיא נָפְקֵי מִנַּיְיהוּ, וְשַׁפִּיר. אֲבָל תָּא חֲזֵי, הָא חָזִינָן דִּתְרֵין דַּרְגִּין אִלֵּין דְּקַיְימֵי עַל דַּרְגָּא דְצַדִּיק, אִיבָּא וּכְנִישׁוּ רַבְרְבָא (ס״א דכרכאן) נָפְקֵי מִנַּיְיהוּ, וְעַרְבֵי נַחַל לָא נָפְקֵי מִנַּיְיהוּ, אִיבָּא, וְלָא טַעְמָא, וְלָא רֵיחָא. וְהָא אוֹקִימְנָא וְכוֹלָּא שַׁפִּיר.

וְעַל דָּא אֶתְרוֹג (דף רכא ע״א) בִּשְׁמָאלָא, לָקְבֵיל לִבָּא. לוּלָב בִּימִינָא, כַּפּוֹת בְּכוֹלָּא, וְקָטִיר בְּכוֹלָּא. דְּהָא צַדִּיק כַּפּוֹת הוּא בְכָל סִטְרִין, וְקָטִיר בְּכוֹלָּא, וְדָא הוּא קִשּׁוּרָא דִּמְהֵימְנוּתָא.

וּבְסִפְרָא דְּאַגַּדְתָּא שַׁפִּיר קָאַמַר, דְּכָל אִלֵּין אִינּוּן אוּשְׁפִּיזִין, דְּזַמִּינִין עַמָּא קַדִּישָׁא בְּהַאי יוֹמָא, דְּבַעְיָין לְאַשְׁכָּחָא לְהוּ, כֵּיוָן דְּזַמִּין לוֹן. וּבְהוּ בָּעֵי בַר נָשׁ לְמַלְכָּא בָּעוּתֵיהּ. זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּיָדְעִין אָרְחוֹי דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא, וְיָדְעִין אָרְחוֹי דְּאוֹרַיְיתָא, לְמֵהַךְ בְּאוֹרַח קְשׁוֹט, לְמִזְכֵּי בְהוּ בְּעַלְמָא דֵּין וּבְעַלְמָא דְּאָתֵי.

בְּיוֹמָא דָּא נָפְקֵי יִשְׂרָאֵל, בְּסִימָנִין רְשִׁימִין מִגּוֹ מַלְכָּא, בְּגִין דְּאִינּוּן נָצְחִין דִּינָא. וּמַאי סִימָנִין אִינּוּן, סִימָנֵי מְהֵימְנוּתָא, חוֹתָמָא דְּמַלְכָּא עִלָּאָה. לְתֵרֵי בְּנֵי נָשָׁא, דְּעָאלוּ קֶדֶם מַלְכָּא לְדִינָא, וְלָא יָדְעֵי עַלְמָא מָאן מִנַּיְיהוּ נָצַח. נָפַק חַד לְגִיוֹן מִבֵּי מַלְכָּא, שְׁאִילוּ לוֹ. אָמַר לוֹן, מָאן דְּיִפּוּק וּבִידּוֹי סִימָנִין דְּמַלְכָּא, הוּא נָצַח.

כָּךְ, כּוּלֵּי עַלְמָא עָאלִין לְדִינָא, קֶדֶם מַלְכָּא עִלָּאָה, וְדָאִין לוֹן מִיּוֹמָא דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, עַד חֲמֵשׁ סָרֵי יוֹמִין לְיַרְחָא. וּבֵין כָּךְ אִשְׁתַּכָּחוּ יִשְׂרָאֵל זַכָּאִין כֻּלְּהוּ בִּתְיוּבְתָּא. טָרְחִין בְּסִכָּה וְלוּלָב

וְרַב הַמְנוּנָא הַזָּקֵן פֵּרַשׁ, וְעַרְבֵי נַחַל - אֵלּוּ שְׁנֵי הָעַמּוּדִים שֶׁאָמַרְנוּ שֶׁיּוֹצְאִים מֵהֶם מַיִם, וְיָפֶה. אֲבָל בֹּא רְאֵה, הֲרֵי רָאִינוּ שֶׁשְּׁתֵּי דְּרָגוֹת אֵלֶּה שֶׁעוֹמְדוֹת עַל דַּרְגָּה שֶׁל צַדִּיק, פְּרִי וְכִנּוּס גָּדוֹל [הַכִּרְכּוֹת] יוֹצְאִים מֵהֶם, וְעַרְבֵי נַחַל לֹא יוֹצְאִים מֵהֶם לֹא פְּרִי וְלֹא טַעַם וְלֹא רֵיחַ, וַהֲרֵי בְּאַרְנוּ, וְהַכֹּל יָפֶה. **וְעַל** כֵּן אֶתְרוֹג בִּשְׂמֹאל, כְּנֶגֶד הַלֵּב. לוּלָב בְּיָמִין. כַּפּוֹת בַּכֹּל, וְקָשׁוּר בַּכֹּל, שֶׁהֲרֵי צַדִּיק כַּפּוֹת הוּא בְּכָל הַצְּדָדִים וְקָשׁוּר בַּכֹּל, וְזֶהוּ קֶשֶׁר הָאֱמוּנָה.

וְיָפֶה אָמַר בְּסֵפֶר הָאַגָּדָה שֶׁכָּל אֵלֶּה הֵם אוֹרְחִים שֶׁמַּזְמִינִים הָעָם הַקָּדוֹשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה, שֶׁצְּרִיכִים לִמְצֹא אוֹתָם, כֵּיוָן שֶׁהִזְמִין אוֹתָם, וּבָהֶם מְבַקֵּשׁ אָדָם בַּקָּשָׁתוֹ לַמֶּלֶךְ. אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁיּוֹדְעִים דַּרְכֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, וְיוֹדְעִים דַּרְכֵי הַתּוֹרָה לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, לִזְכּוֹת בָּהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא.

בַּיּוֹם הַזֶּה יוֹצְאִים יִשְׂרָאֵל בְּסִימָנִים רְשׁוּמִים מִתּוֹךְ הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם נִצְּחוּ בַדִּין, וּמָהֵם הַסִּימָנִים? סִימָנֵי הָאֱמוּנָה, חוֹתַם הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן. לִשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּכְנְסוּ לִבְנֵי הַמֶּלֶךְ לְדִין, וּבָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים מִי מֵהֶם נִצַּח. יָצָא לְגִיוֹן אֶחָד מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ מִי נִצַּח? אָמַר לָהֶם, מִי שֶׁיֵּצֵא וּבְיָדוֹ סִימָנֵי הַמֶּלֶךְ, הוּא שֶׁנִּצַּח.

כָּךְ כָּל הָעוֹלָם נִכְנָסִים לְדִין לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן, וְהוּא דָּן אוֹתָם מִיּוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, עַד חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה יוֹם לַחֹדֶשׁ, וּבֵין כָּךְ נִמְצְאוּ יִשְׂרָאֵל כֻּלָּם צַדִּיקִים בִּתְשׁוּבָה, טוֹרְחִים בַּסֻּכָּה וּלוּלָב וְאֶתְרוֹג, וְלֹא יוֹדְעִים מִי נִצַּח בַּדִּין. הַמַּלְאָכִים הָעֶלְיוֹנִים